

Pravá bohoslužba

Hošťálková 5. 2. 2017

Písně: 219, písně dětí, 500, 683, 631

Čtení Písma: Izaiáš 1, 10 - 18

Text kázání: ep. Římanům 12, 1

Milí bratři a sestry,

v kralickém překladu zní první část tohoto verše takto: **„Protož prosím vás, bratří, skrze milosrdenství Boží...“** Apoštol Pavel zde velmi naléhavě prosí. Nedělá to příliš často, ale zde ano **„pro milosrdenství Boží“**. Když čteme Skutky apoštolů, nebo Pavlovy dopisy sborům, vystupuje v nich spíše jako někdo, kdo nesnese žádný kompromis, kdo jde přímo za svým cílem cestou, kterou Kristus vyznačil a kterou on přijal za svou. Přísný sám k sobě i ke svým spolupracovníkům, kritický ke sborům, staví věroučné články založené na Kristově krvi a milosti z ní vyplývající a osvobozující od Zákona, který za hřích požaduje smrt.

Téměř ho v tomto verši nepoznáváme. Ale apoštol prosí, protože tady nelze jinak. Copak můžeme někomu poručit, můžeme někoho nutit, aby dal sebe sama, své srdce, své ruce, celý svůj život v oběť? Tady můžeme jen prosit, nebo vybízet, podle ekumenického překladu, zvát, volat a přesvědčovat, nikdy však poroučet a nutit. Jsou pryč ty časy, chvála Bohu, kdy se křesťanství šířilo i násilím. To věru nebyla Kristova cesta. Její důsledky jsou patrné až do dnešních dnů. K Pánu Ježíši Kristu můžeme jen láskyplně pozvat. Proto apoštol, sice velmi naléhavě - **„pro milosrdenství Boží“** - ale přece jen prosí a vyzývá.

Co to byla vlastně oběť, kterou používá jako příměru a obrazu? První kapitola proroka Izaiáše nám o tom hodně napoví. Byl to dar, který věřící Izraelec přinášel Hospodinu na oltář. Tak mnoho přijal - na poli, na vinici, ve stádu a nyní, alespoň něco Pánu Bohu přináší, vrací zpět. Dává to nejlepší, co má; nic nečistého, nezdravého, kulhavého. Dává upřímně z celého srdce, rád. Ať jsou jeho díky, oddanost a vděčnost Bohu vidět, ať je to vše Bohu příjemné.

Avšak časem tento obsah oběti vyprchal. Vše, i to nejkrásnější a nejčistší, co člověk dostane z Boží strany do rukou může pošpinit a znehodnotit, a až příliš často to dělá. Také v tom je jeho svoboda. Udělal to i s obětí. Forma ta zůstala, lidé stále přinášeli dary a spalovali je na oltáři jako zápalnou oběť, ale jejich srdce i mysl, jejich duše byla daleko. Chtěli to mít co nejdříve za sebou a Pánu Bohu to mělo stačit. Tyto oběti a způsob, jak je přinášeli, byly projevem porušenosti celého jejich života. Proti této porušenosti a zkaženosti bohoslužby vyvoleného lidu vystupovali proroci velmi razantně.

Oddíl, který jsme četli u proroka Izaiáše je slovem Božím vysloveným proti celé bohoslužbě lidu. Je to slovo otřesné a otřásající. Po úvodu, který vyzývá k náslouchání Božímu slovu se Bůh sám táže: **„K čemu je mi množství vašich obětních hodů? Přesytil jsem se zápalných obětí beranů i tuku vykrmených dobytčat“**. Pak následuje slovo, které modloslužebné slavnosti zavrhuje, a dokonce

se Bůh obrací svým slovem proti modlitbě: „**Když rozprostíráte své dlaně, zakrýváš si před vámi oči, Ať se modlíte sebevíc, neslyším. Vaše ruce jsou celé od krve**“. A nakonec celá řeč cílí k Boží výzvě, ve které volá lid k plnění toho, co od něho doopravdy žádá: „**Hledejte právo, zakročte proti násilníku, dopomozte k právu sirotkovi, ujímejte se pře vdovy**“.

Tři nejdůležitější úkony, které vyznačovaly celý bohoslužebný život Izraele jsou zde Bohem zavrženy: oběť, modlitba a slavnosti. Je to veliké drama, které nám zde Izaiáš popisuje. Lidé v nádvoří jeruzalémského chrámu stojí s rukama vztáženými k modlitbě. A jim naproti volá někdo, který mluví z pověření toho Boha, k němuž vysílají své modlitby: „*Bůh vás neslyší! Bůh vás nechce slyšet! Vaše ruce jsou potřísněny krví!*“ Není divu, že proroci vzbuzovali mezi lidem pohoršení.

Toto Izaiášovo slovo jistěže nechce bohoslužbu odstranit, zavrhnout. Chce však povědět: „*Takovou bohoslužbu, jak se nyní v Jeruzalémě koná, nemůže Bůh schválit a přijmout. Bůh se v ni nebere vážně*“. Izaiáš obžalovává všechen lid ze zkaženosti. Nestačí předstírat zbožnost horlivým a okázalým plněním kultických povinností. Vždyť tytéž ruce, které se teď v modlitbě pozvedají k Bohu, vzaly těsně předtím chudému to poslední, co měl; nebo hlasovaly před soudem pro bohatého proti chudému a bezprávnému. V životě těch, na které míří Izaiášovo slovo, jde obojí vedle sebe: sobecká tvrdost všedního dne a zbožné úkony dne svátečního. Mají odvahu postavit se před Boží tvář, aniž by tím byl jejich soukromý život nějak dotčen. Výsledkem jsou jen „*nádvoří zdupaná lidmi i přiváděným dobytlem*“.

Izaiáš vidí, že právě tady je Boží svatost zraňována nejhrouběji. Pro tyto lidi nemůže být Bůh doopravdy svatý! Tím se však také všechno jejich bohoslužebné počínání stává bezcenným a nesmyslným, bylo by lépe, aby toho nechali. Takové přinášení obětí si Bůh výslovně zakazuje. Na svaté hoře se smí ukázat jenom ten, kdo plní jeho požadavky. A jestliže lidé v Jeruzalémě opravdu nejsou ochotni od základu změnit své soužití s ostatními lidmi, pak jejich bohoslužbou Bůh pohrdá a zavrhuje ji. Kdyby jim byl Bůh svatý, pak by muselo setkání s ním vést k proměně celé jejich existence, a to především v oblasti sociální. Jestliže však zůstávají stále stejní, pak se musí dostavit soud a ten postihne i bohoslužbu Izraele.

Ještě znovu, proroci nenapadají bohoslužbu jako takovou, ale odpadnutí od pravé bohoslužby k bohoslužbě pouze zdánlivé, formální, která je jen zbožným úkonem, nic víc. Ukázali tak na nebezpečí, které hrozí každé pravidelně konané bohoslužbě. Církev jen málokdy slyšela tento hlas proroků, poukazující na smrtelně ohrožené bohoslužby, které se vykonávají už jen pravidelné. Je možné mít mnohé krásné bohoslužebné projevy a přece tím vším nijak Bohu nesloužit.

Hospodin vybízí shromážděný lid k vyrovnání. Sám nabízí jako prostředek k očištění svou vlastní milost, protože jiného prostředku není, jen On může pomoci. Přijme-li Izrael tuto Boží nabídku a nalezne-li v sobě dostatek vůle k obratu a nápravě, Bůh nejenže nepravost odpustí a nepotrestá, ale navíc obdaří lid dobrými dary země. Jestliže však tuto Boží milost odmítne a nadále bude pokračovat ve svém jednání proti Zákonu a Bohu, pak s touto nepravostí Bůh skoncuje.

To je tedy Starý zákon, bratři a sestry. Ale tu musíme také my sebekriticky vyznávat, jak blízko máme i my dnes k podobnému jednání vůči Pánu Bohu! Dát mu to, co mě mnoho nestojí, splnit si svou povinnost, zjednodušit výzvu Ježíše Krista:

„Pojd' a následuj mne!“, na pouhé „**pojd'**“, pouhý formalismus, který mne k ničemu nezavazuje, a nic nestojí. A přitom mohu mít pocit, že Pánu Bohu sloužím, že co dělám, dobře dělám a že se to musí Pánu Bohu líbit - a nebo nad tím ani neuvažují. Izaiáš odpovídá, pouhé obřady - jakkoli košaté a opentlené, pouhá forma bez čistoty srdce bohoslužbou nejsou. Ano, můžeme se dovolávat Božího jména, ale On nás neslyší; můžeme se domnívat, že mu přinášíme oběti, ale On se k nim nepřizná, protože za obětí vidí něco jiného než bychom po hříchu chtěli vidět my. Jedinou možnou cestou návratu zpět k Bohu, zpět k jeho milosti je očištění. A i to již On sám přichystal. Na nás je chopit se této nabídky, v pokání se k němu vrátit, vyznat mu porušenost svého života, dovolit mu vstoupit do svého srdce. Zašli jsme od něj různě daleko, ale cesta návratu je otevřena.

Pán Ježíš Kristus dává oběti nový směr. Bůh naše dary nepotřebuje, vše je jeho; avšak obětmi, dary, službou, můžeme pomoci potřebným lidem. Když On očistí naše životy, získáme tím nový rozhled. Budeme mít oči i mysl otevřenou pro potřeby druhých. Vlastně je škoda mařit tolik věcí v ohni, když jinde by mohly pomoci, když by mohly nasytit, napojit, ošetřit, ošatit a jinak posloužit. Nový způsob oběti nám Pán Ježíš naznačil ve slovech: **„Nebot' jsem hladověl a dali jste mi jíst, žíznul jsem a dali jste mi pít, byl jsem na cestách a ujali jste se mne, byl jsem nahý a oblékli jste mě, byl jsem nemocen a navštívili jste mě, byl jsem ve vězení a přišli jste za mnou... cokoliv jste učinili jednomu z těchto mých nepatrných bratří, mně jste učinili“** (Mt 25,35-40).

A nyní vidíme, že také apoštol Pavel na této linii pokračuje - nenutí, prosí a vyzývá: **„Přinášejte sebe sama jako živou, svatou, Bohu milou oběť, to ať je vaše pravá bohoslužba“**. Naší obětí je a má být láska vůči bližnímu a služba jemu - ať je to rada, nebo slovo skutečného potěšení, ať je to chléb, peníze, teplo, ošetření. To je oběť, kterou po nás dnes Pán Bůh žádá. Jsme ochotni přinášet a vydávat sama sebe? Bude to oběť, která je Pánu Bohu nejmilejší. To bude ta naše každodenní pravá bohoslužba. K tomu Pán Ježíš říká: **„Zapři sám sebe, vezmi svůj kříž a pojd', následuj mne!“** (Mt 16,24).

Amen.